

1. Zvi Ryzman, הדלקת נרות חנוכה ריחניים או משמיעים קול

לאחד מידידי הקרובים, בת עיוורת. לקראת ימי החנוכה, כדי שגם היא תחוש את שמחת החג, נרכשו עבור ההדלקה בביתה, נרות ריחניים המפיצים ריח בשעה שהם דולקים, וכן נרות המזמרים בשעת הדלקתם [נר שבו נשזר הפתיל עם חוט מתכת המחובר למנגנון, המפעיל בעקבות חימום המתכת הקלטה של השיר "מעוז צור ישועתי"]. אלא שאז התעורר הספק, האם אין בכך הנאה מנרות החנוכה, עליהם נאמר "אין לנו רשות להשתמש בהם אלא לראותם בלבד".

One of my close friends has a daughter who is blind. In advance of Chanukah, so that she could also feel the joy of the festival, they bought for the lighting in their home scented candles which would produce an aroma when they were lit, and candles that would produce music when they were lit. [The candle had a metal wire entwined with the wick and connected to the music player, and it would be activated due to the heat of the metal and play a recording of Maoz Tzur Yeshuati.] But then a doubt arose: does this constitute benefit from the Chanukah lamps, regarding which we say, "We are not permitted to use them, but only to view them"?

2. Rabbi Yitzchak Zilberstein, Chashukei Chemed to Rosh HaShanah 18b

בעל תשובה טרי שאשתו עדיין לא חזרה בתשובה, כשהגיע חנוכה התכוון להדליק נרות חנוכה בזמן, אמרה לו אשתו, מה זה המנהג הזה, וגם זה מסוכן להדליק נרות בבית, זה יכול לגרום לשריפה וכל מיני טענות שונות ומשונות, שהיצר הרע שם בפיה. בעלה אמר לה, אני לא מדליק נרות רגילים, אני רוצה להדליק נרות ריחניים, שיפיצו ריח טוב בבית, כדי שנוכל ליהנות מהריח. להדלקת נרות אלו הסכימה האשה. When Chanukah arrived, a fresh *baal teshuvah*, whose wife had not yet returned in teshuvah, prepared to light the Chanukah lamps on time. His wife said to him, "What is this practice? It is also dangerous to light candles in the home, it could cause a fire," and all sorts of different and unusual claims which the *yetzer hara* put in her mouth. Her husband told her, "I'm not lighting regular candles; I want to light scented candles which will spread a good smell in the house, so that we will enjoy the smell." The wife agreed to lighting these candles.

Use or Degrading?

3. Talmud, Shabbat 21b

אמר רבי זירא אמר רב מתנה ואמרי לה אמר רבי זירא אמר רב: פתילות ושמנים שאמרו חכמים אין מדליקין בהן בשבת מדליקין בהן בחנוכה, בין בחול בין בשבת. אמר רבי ירמיה מאי טעמא דרב? קסבר כבתה אין זקוק לה, ואסור להשתמש לאורה.

Rabbi Zeira cited Rav Matnah, or some say Rabbi Zeira, citing Rav: The wicks and oils which the Sages said may not be kindled for Shabbat, may be kindled for Chanukah – whether during the week or on Shabbat. Rabbi Yirmiyah said: What is Rav's reason? He believes that if the lamps are extinguished one need not re-light them, and one may not use their light.

4. Talmud, Shabbat 22a

אמר רב יהודה אמר רב אסי אסור להרצות מעות כנגד נר חנוכה. כי אמריתה קמיה דשמואל אמר לי: וכי נר קדושה יש בה? מתקיף לה רב יוסף: וכי דם קדושה יש בו? דתניא, "ושפך" ו"כסה" - במה ששפך יכסה, שלא יכסנו ברגל שלא יהו מצות בזויות עליו! הכא נמי שלא יהו מצות בזויות עליו.

Rav Yehudah cited Rav Asi: One may not examine coins beside the Chanukah lamps. When I said this before Shemuel, he said to me, "Does a lamp have sanctity?"

Rav Yosef challenged: Does blood have sanctity? We have learned, "And he shall pour" "And he shall cover" – He shall cover it in the way he pours it, and not cover it with his foot, so that mitzvot will not be degraded for him." Here, too, it is so that mitzvot will not be degraded for him.

5. Rashi to Shabbat 21b

ואסור להשתמש לאורה - שיהא ניכר שהוא נר מצוה...

"One may not use its light" – So that its status as a mitzvah light will be visible...

6. Rabbi Zerachyah haLevi, Baal haMaor to Shabbat 9a *dapei Rif*

אסור להשתמש לאורה של נר חנוכה - כל תשמיש במשמע, אפי' תשמיש דמצוה ותשמיש קדושה, משום דקסבר כיון שהם זכר לנרות ולשמן של היכל אסורות הן בהנאה כל עיקר, אפילו לקרוא בספר ואפי' לסעודת שבת ולסעודת מצוה.

"One may not use the light of the Chanukah lamp" – This means any use, even for a mitzvah or for sanctity. Because he thinks that since they are to commemorate the lamps and oil of the Sanctuary, one may not benefit from them at all. Even reading a [Torah] book or the Shabbat meal or a meal for a mitzvah.

7. Rabbeinu Nisim to Shabbat 9a *dapei Rif*

כל תשמישין ואפילו תשמיש מצוה דכיון שעל ידי נס שנעשה במנורה תקנוה עשאוה כמנורה שאין משתמשין בה כלל
Every use, even use for a mitzvah [is prohibited]. Since it was via the miracle of the menorah that they enacted [the mitzvah], they made it like the menorah, which no one uses at all.

8. Rabbi Yosef Caro, Shulchan Aruch Orach Chaim 673:1

אסור להשתמש בנר חנוכה בין בשבת בין בחול, ואפי' לבדוק מעות או למנותן לאורה אסור, אפי' תשמיש של קדושה, כגון ללמוד לאורה, אסור. ויש מי שמתיר בתשמיש של קדושה.

One may not use the Chanukah lamp, whether Shabbat or weekday, and even to examine money or count it by her light is prohibited. Even sanctified use, like learning by her light, is prohibited. And some permit for a sanctified use.

9. Rabbi Yechiel Michel Epstein, Aruch haShulchan Orach Chaim 673:7

וי"א דדווקא תשמיש שצריך לעשותו סמוך להנר כמו בדיקת ומנין מעות, אבל תשמיש קל שנעשה מרחוק מותר. [ב"י ד"מ] ויש אוסרין גם בכה"ג דסוף סוף הוי ביזוי מצוה [ב"ח וט"ז סק"ג ומג"א בשם רש"ל] וכן המנהג להחמיר.

And some only prohibit use which must happen beside the lamp, like checking and counting money, but simple use which may be done further away is permitted. And some prohibit even in such a case, since it is still degrading in the end. And the practice is to be strict.

10. Rabbi Yisrael Meir Kagan, **ביאור הלכה**, 673:1 **ויש**

אפי' אם נפסוק להלכה כמסקנת המ"א בסק"ב דבתשמישי ארעי אפילו כשאין ידיו סמוכות לנר אסור ושלא כדעת ב"י, וד"מ ורש"ל שהעתיקו דבריו להלכה, כשנצטרף לזה ג"כ כשהוא תשמישי קדושה ובדרך ארעי כגון ללמוד לפניהן דרך ארעי אפשר דלכו"ע אין להחמיר וצ"ע.
Even if we were to rule like the Magen Avraham's conclusion that temporary use which is not near the lamp is prohibited, against the Beit Yosef, and the Darchei Moshe and Maharshal who cited him as law, still, when we add that this is a sanctified use and it is temporary, like learning before them in a temporary way, perhaps all would agree that we should not be strict. And this requires examination.

Use or Benefit?

11. Rabbi Yitzchak Zilberstein, Chashukei Chemed to Rosh HaShanah 18b

נראה שדווקא ההשתמשות אסורה ולא ההנאה. וכך כתב המשנ"ב (סימן תרעג ס"ק יא) וז"ל: "ודוקא בזה [כגון לבדוק מעות, או למנות לאורה אסור] שהוא עכ"פ תשמיש עראי, אבל כל שאינו משמש כלום רשאי לישב בביתו, בשעה שזר חנוכה דולקת..." והוא משום שאין הנר חנוכה איסור הנאה כגון ערלה וכלאי הכרם, אלא מותר להנות ממנו. ורק לעשות מעשה, זהו אסור כי המעשה הוא השתמשות...
It appears that only use is prohibited, not benefit. So wrote Mishneh Berurah 673:11, "And only this [e.g. checking coins or counting them by her light is prohibited] because it is at any rate a temporary use. But if he doesn't use it at all, he may sit in his house when the lamp is burning."... Because the Chanukah lamp is not an item from which one may not benefit, like *orlah* and *kilei hakerem*. One may benefit from it. Only action is prohibited, for an action is use...

12. Rabbi Yitzchak Zilberstein, Chashukei Chemed to Shabbat 22a

שאלה. נר חנוכה, שהוא מזמר "מעוז צור ישועתי"...
תשובה. מותר להנות מהנרות, ומה ש"אין לנו רשות להשתמש בהם" ההשתמשות אסורה ולא ההנאה...

Question: A Chanukah lamp which plays Maoz Tzur Yeshuati...

Answer: One may benefit from the lamps. "We may not use them" means that use is prohibited, not benefit...

13. Talmud, Pesachim 26a

קול ומראה וריח אין בהן משום מעילה
רש"י: אין בהן משום מעילה - דאורייתא, הואיל ואין בהם ממש...

Sound, appearance and smell are not subject to *meilah*.

Rashi: "Are not subject to *meilah*" – Biblically, since they are intangible...